

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชิงรายนุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย ประชากรคือบุคลากรพยาบาลทุกคนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน คือ พยาบาลวิชาชีพ 18 คน พยาบาลเทคนิค 1 คน ผู้ช่วยเหลือคนไข้ 5 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่มาใช้บริการในช่วงเวลาของการรวบรวมข้อมูล เลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 100 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย คู่มือการจำแนกประเภทผู้ป่วยของสำนักงานพยาบาล พ.ศ. 2547 ซึ่งจำแนกประเภทผู้ป่วยตามสภาวะความเจ็บป่วย เป็น 3 ประเภท คือ ผู้ป่วยฉุกเฉินมาก ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยไม่ฉุกเฉิน คู่มือกิจกรรมการพยาบาล ประกอบด้วย แบบบันทึกการสังเกตกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และนาฬิกาจับเวลา

การหาความตรงตามเนื้อหา ผู้ศึกษานำคู่มือการสังเกตลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลอุบัติเหตุฉุกเฉิน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน 1 ท่าน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการพยาบาล 1 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.0 และ 0.98 ตามลำดับ และการหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยสังเกต 3 คน นำเครื่องมือการจำแนกประเภทผู้ป่วยไปจำแนกประเภทผู้ป่วยจำนวน 10 ราย ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 1.0 และหาความเที่ยงของการสังเกตในการจับเวลาแต่ละกิจกรรมโดยเลือกตัวอย่างกิจกรรมการพยาบาล 10 กิจกรรม จับเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกิจกรรม โดยผู้ช่วยสังเกต 3 คน ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 1.0

การรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาและผู้ช่วยศึกษา ทำการสังเกตและบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานในกิจกรรมโดยตรง ของผู้ป่วยที่แยกแต่ละประเภท ส่วนกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ใช้วิธีการศึกษาการใช้เวลา โดยการรายงานตนเองของบุคลากรทางการพยาบาลที่ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ศึกษา โดยก่อนขึ้นปฏิบัติงานหัวหน้าเวร

มอบแบบบันทึกเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงให้บุคลากรพยาบาลที่ขึ้นปฏิบัติงานในเวร และให้ทุกคนบันทึกเวลาที่ตนเองใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงทุกกิจกรรมลงในแบบบันทึกเวลาตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดกิจกรรมตั้งแต่รับเวรจนกระทั่งสิ้นสุดการปฏิบัติงานในเวร และมอบแบบบันทึกเวลาที่รายงานด้วยตนเองส่งคืนให้หัวหน้าเวรก่อนลงเวร และหัวหน้าเวรจะเป็นผู้รวบรวมส่งให้กับผู้ศึกษาทุกวันและทุกเวร โดยใช้ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลติดต่อกันทุกวันเป็นเวลา 1 สัปดาห์

ผลการศึกษาพบว่า

1. เวลาเฉลี่ยที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยแต่ละประเภท พบว่าผู้ป่วยฉุกเฉินมากใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเฉลี่ย 31.90 นาที (0.53 ชั่วโมง) ต่อราย ผู้ป่วยฉุกเฉินใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเฉลี่ย 15.27 นาที (0.25 ชั่วโมง) ต่อราย และผู้ป่วยไม่ฉุกเฉินใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเฉลี่ย 6.50 นาที (0.11 ชั่วโมง) ต่อราย ส่วนเวลาเฉลี่ยที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยแต่ละเวร พบว่าบุคลากรพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในเวรเช้าคิดเป็น 8.83 ชั่วโมงต่อเวร ในเวรบ่ายใช้เวลา 19.88 ชั่วโมงต่อเวร และในเวรดึกใช้เวลา 7.78 ชั่วโมงต่อเวร

2. เวลาเฉลี่ยที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในแต่ละเวรพบว่า บุคลากรพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงมากที่สุดในเวรเช้า ใช้เวลาเฉลี่ย 4.10 ชั่วโมง รองลงมาเป็นเวรบ่ายใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ชั่วโมง และน้อยที่สุดในเวรดึกใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ชั่วโมง

3. สัดส่วนร้อยละปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก พบว่า บุคลากรพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงมากที่สุดในเวรบ่าย คิดเป็นเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 23.97 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 51.42 โดยเป็นกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 19.88 ชั่วโมงหรือร้อยละ 42.64 และเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 4.09 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 8.78 รองลงมาเป็นเวรเช้าคิดเป็นเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 12.93 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 27.73 โดยเป็นกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 8.83 ชั่วโมงหรือร้อยละ 18.94 และเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 4.1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 8.79 และน้อยที่สุดคือ ในเวรดึก บุคลากรพยาบาลใช้เวลาทั้งหมดในกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 9.72 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ

20.85 โดยเป็นกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง 7.78 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 16.69 และเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง 1.94 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 4.16 ดังนั้น อัตราส่วนร้อยละ ปริมาณงานทั้งหมดใน เวรเช้า : เวรบ่าย : เวรดึก เท่ากับ 27.73 : 51.42 : 20.85

ข้อจำกัดในการศึกษา

ในช่วงเวลาที่ศึกษาเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีน้อย ไม่สามารถเป็นตัวแทนประชากรที่แท้จริง ตลอดจนไม่สามารถทราบปริมาณเวลาทั้งหมดได้

ในช่วงเวลาที่ศึกษาไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มโรคจึงไม่สามารถทราบปริมาณเวลาที่แท้จริงในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงทั้งหมดได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ครั้งนี้จำแนกให้เห็นเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาล ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงได้อย่างชัดเจน ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถนำไปปรับปรุง การมอบหมายงานและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในบุคลากรพยาบาล ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาตามความเหมาะสมทางด้านความรู้ความสามารถ ตลอดจนความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยให้มีคุณภาพ

2. ผลการศึกษานี้ก็นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดอัตรากำลังบุคลากรพยาบาลแต่ละระดับจากปริมาณงานการพยาบาลที่คำนวณได้ ผู้บริหารสามารถปรับสัดส่วนของบุคลากรพยาบาลในแต่ละระดับได้ตามความเหมาะสม ของนโยบายองค์กรเพื่อปรับปรุงการบริการให้มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ดีขึ้น และควรมีการเผยแพร่อบรมบุคลากรพยาบาลในหน่วยงาน ให้มีความรู้และความเข้าใจในปริมาณงานการพยาบาล โดยใช้ระบบการจำแนกประเภทผู้ป่วย เพื่อสามารถนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อมูลด้านการปฏิบัติกรพยาบาล บุคลากรพยาบาลควรมีการปรับปรุงด้านการใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในการตระหนักถึงบทบาทหน้าที่อิสระของพยาบาล ในด้านการประคับประคองจิตใจของผู้ป่วยและญาติ ซึ่งเป็นการดูแลแบบองค์รวม มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพยาบาลด้วย โดยเน้นให้บุคลากรพยาบาลตระหนักถึงความสำคัญ และผู้บริหารควร

จัดอัตราค่าจ้างให้เพียงพอกับปริมาณงาน เพราะถ้าภาระงานมาก ผู้ปฏิบัติงานมักจะมุ่งแต่การพยาบาลด้านร่างกาย และงานประจำให้เสร็จตามเวลาเท่านั้น

4. ควรปรับอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมกับปริมาณงานตามข้อมูลโดยเน้นการเพิ่มค่าจ้างเจ้าหน้าที่เวรภัย เพื่อให้บุคลากรพยาบาลปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยได้ดียิ่งขึ้น

5. ด้านวิชาการ ควรมีการจัดประชุม อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรพยาบาลในหน่วยงาน ให้มีความรู้และความเข้าใจในปริมาณงานการพยาบาล ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เป็นบทบาทอิสระให้ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาลในหน่วยงาน อุบัติเหตุฉุกเฉินให้ครบทุกกลุ่มโรค และกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนที่เพียงพอเพื่อที่จะได้ปริมาณเวลาที่แท้จริง

2. การศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ผู้ศึกษาควรสังเกตและจับเวลาการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเพื่อที่จะได้เวลาที่แท้จริง

3. ควรมีศึกษาหาความตรงและความเที่ยงของคู่มือการจำแนกประเภทผู้ป่วยในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน